

MUZEJ
SAVREMENE
UMETNOSTI
VOJVODINE

comiXconnection – strip, bandă desenată, strip, képregény, стрип

Izložba alternativnog stripa

23.januar - 15. februar

Otvaranje: petak, 23.januar u 19h I S

Autorka i koordinatorica projekta: Beate Vild (Beate Wild)

Kustoskinja saradnica: Svetlana Mladenov

comiXconnection je projekt Koordinacije Istočne, Srednje i Jugoistočne Evrope pri Muzeju evropskih kultura, nacionalnih muzeja Berlina.

Podržan od strane Der Beauftragte der Bundesregierung für Kultur und Medien.

UMETNICI: Žiga Aljaž, Ivana Armanini, Kaja Avberšek, András Baranyai, Linda Barkász, Matjaž Bertonec, Primož Bertonec, Matei Branea, Nina Bunjevac, Andreea Chirică, Alexandru Ciubotariu, Dániel Csordás, Cristian Dârstar, Marko Dješka, Dušan Durman, Miklós Felvidéki, fra pio, Zoltán Fritz, Alexandra Gavrilă, Balázs Gróf, Ana Maria Guguiian, Igor Hofbauer, Ciril Horjak, Irlo, Dunja Janković, Helena Janečić, Irena Jukić-Pranjić, Jakob Klemenčič, Matej Kocjan, David Krančan, Miran Križanić, Mátyás Lanczinger, Tomaž Lavrič, Miroslav Lazendić — dr Gnoj, Oana Lohan, Izar Lunaček, Vladan Nikolić, Neuro & Mucs, Aleksandar Opačić, Vladimir Palibrk, Vuk Palibrk, Damir Pavić-Septic, Mircea Pop, Radovan Raša Popović, Vančo Rebac, Iztok Sitar, Veronica Solomon, Boris Stanić, Attila Stark, Damir Steinšfl, Ileana Surducan, Maria Surducan, Nicolae Timotei Drob, Sorina Vazelina, Zsolt Vidák, Wostok, Aleksandar Zograf, Miro Župa.

Srbija, Hrvatska, Slovenija, Mađarska i Rumunija – 5 zemalja – 5 različitih istorijskih razvoja – 5 različitih kulturnih i umetničkih scena. Svim ovim zemljama je pak zajednički fenomen nezavisnog stripa, nazvan i *no school* ili *not aligned Comic*/nesvrstani strip, sasvim drugačiji od *mainstream* stripa, koji se u velikom stilu predstavlja na tržištu.

Različiti politički, društveni i kulturni uslovi u ovih pet zemalja direktno su uticali na različito razvijanje alternativne strip scene. Dok razvoj nezavisnog stripa u Mađarskoj tek predstoji, u Srbiji i Hrvatskoj je on sada u punom jeku. U Rumuniji je strip scena krajnje raznovrsna.

Mnogi umetnici iz susednih zemalja su ozbiljno shvaćeni u međunarodnom kontekstu zahvaljujući inicijativi iz Slovenije. U antologiji „Stripburek“ su već 2001. godine okupljeni stripovi iz zemalja istočne i jugoistočne Evrope, a kroz strip magazin „Stripburger“ su neprestano uspostavljane saradnje. Mnogi multiplikatori, svojim delimično volonterskim radom, rade već godinama na prekograničnom umrežavanju.

Istraživanjem u svakoj od zemalja, došlo se do obimnog inventara nezavisnog stipa i njihovih autora. Festivali, sajmovi i publikacije umetnicima pružaju priliku da njihovi radovi budu vidljivi i poznati i van regionalnog i nacionalnog konteksta. Najčešće je interesovanje za međunarodnu saradnju usmereno ka srednjoj i zapadnoj Evropi, dok je vidno manji broj umetnika koji se odlučuju za saradnju sa zemljama iz neposrednog susedstva. Cilj ovog projekta je da se upravo ovaj fokus iz perspektive umetnika, kao i publike razmotri i proširi. Ovih pet zemalja ne dele samo zajedničke granice, nego i zajedničku istoriju i kulturu, koje povezuju ovaj veliki region. Strip kao forma već godinama stiže sve veće interesovanje šire javnosti. Dugo je smatran za marginalnu umetničku pojavu, bez velikog priznanja, ali su festivali, sajmovi, radionice, izložbe i publikacije uveliko doprinele njegovoj većoj društvenoj prihvatljivosti. Prateći ovaj trend Više škole (u Osijeku i Segedinu) uvode strip u akademski naučni plan i nastavni program. Publikacija „Nevidljivi strip“ predstavljena je na sajmu knjiga u Lajpcigu 2011. godine kao značajan deo savremene umetnosti u Srbiji. I u ovom kontekstu projekat prikazuje raznolikost i slojevitost stripa kao buduće umetničkog oblika komunikacije u XXI veku i želi dugoročno da doprinese većem vrednovanju ove forme u ovih pet zemalja.

Šta biva kada,

superžena Horni Dajk sretne depresivnu mačku Zorku, zlokobni gavrani prete gumenoj patkici, skitnica Mita Kombajn pomno sluša Momirkine partizanske priče, a superheroja Lavandermena muče košmari?

To je onda, comiXconnection – strip, bandă desenată, strip, képregény, strip.

Koliko su raznoliki nazivi za medij strip, toliko su različiti i njegovi prikazi u Hrvatskoj, Sloveniji, Rumuniji, Mađarskoj i Srbiji. Istorija nastanka stripa neposredno odražava pojedine političke okolnosti i otvorenost društva u pogledu na ovu umetničku formu i ovaj oblik komunikacije. Zbog toga od zemlje do zemlje varira granica između mejnstrim i alternativnog stripa. comiXconnection predstavlja nezavisni strip iz ovih pet zemalja u najširem smislu reči i skreće pažnju na različitosti i moguće veze.

U centru pažnje nisu samo umetnici i njihova aktuelna dela. Svestrana umreženost koju sami grade i koja ih okružuje, podjednako je važna. Pojedini autori stripa osnivaju udruženja, klubove ili grupe, sarađuju i objavljuju fanzine i magazine. Sadržajem, formom i stilom njihov rad svesno ne podleže normama tržišta koje komercijalni mejnstrim stripovi prate. Svoje priče pripovedaju i oblikuju rasterećeni od pritiska prodaje. Njihovi stripovi privlače posebnu vrstu publike, koja se ne pridobija uobičajenim tržišnim strategijama.

Kako to onda nezavisan strip nalazi svoje čitaoce? U tome pomaže mreža angažovanih i motivisanih ljudi iz udruženja, izdavačkih kuća i knjižara, aktivnih na različitim nivoima u zemlji i inostranstvu. Organizuju festivale, izložbe, radionice i pridobijaju izdavače i sponzore, čime osiguravaju širu spoznaju, obostrani kontakt i razmenu i učvršćuju niti ovog šarenog pletiva.

Za mentalnu mapu pojedinih mreža ipak je tipična, najčešće jednostrana orijentacija po principu: „licem ka zapadu, a leđima ka ostalima“. Neposredni susedi često su izvan vidokuga. Upravo na ovu činjenicu projekat comiXconnection i usmerava pažnju u ovim zemljama. Projekat upućuje na već postojeće i eventualne buduće veze mimo istorijsko — političkih, jezičkih i mentalnih granica.

„Jedan strip retko dolazi sam!“ Ovo se odnosi na srodne umetničke forme kao što su ilustracija, grafički dizajn, animacija, street art, grafiti, muzika i performans. Različite promene perspektive i širenje vidika, kao rezultat ovakvog sinopsisa, vode – nadajmo se – ka sinergiji u umrežavanju, do podizanja svesti i naposljetku do povećanja vrednovanja ove vrste stripa. Nesaglediv opseg mogućnosti koje medij strip nudi, upućuje na brojne oblasti, u kojima bi strip, kao inovativan oblik komunikacije, mogao da se koristi u budućnosti.

<http://comixconnection.eu/>

<https://www.facebook.com/exhibitioncomixconnection>

Kontakt:

Svetlana Mladenov

M: 063 249 319